

**Homilie bij de 26ste zondag door het jaar (B)
in O.L.V. Onbevlekt ontvangen, Ver-Assebroek, 29-09-2024**

Lezingen: Numeri 11,25-29; Jakobus 5,1-6; Marcus 9,38-43.47-48

Broeders en Zusters,

Het evangelie van vandaag laat zien dat Jezus soms straffe taal gebruikt: woorden die ons doen verschieten omdat ze ons uit onze gewone denkpatronen halen. Zo zegt hij vandaag onder meer: “Wie niet tegen ons is, is voor ons”, en Hij zegt dat over mensen die Hem niet volgen, over buitenstaanders!! En in hetzelfde evangelie zegt hij ook: “Als uw hand u dreigt aanleiding tot zonde te geven, hak ze af”. Dat is straffe taal. Hoe moeten we dat verstaan?

Ik denk dat het evangelie van vandaag uit twee delen bestaat (Mc 9,38-4 en 43-48). In het eerste deel spreekt Jezus over wat in de gelovige gemeenschap toegelaten en geduld kan worden; in het tweede deel over wat onaanvaardbaar is.

Wat is er aanvaardbaar? Niet alleen de goede dingen die in de eigen groep gebeuren, maar ook alle goede dingen die buiten onze gemeenschap gebeuren. Het evangelie vertelt dat iemand die niet tot de volgelingen van Jezus behoort duivels uitdrijft in Jezus' naam. Een van de leerlingen, die Johannes heet, wil dat Jezus het hem zou verbieden. Maar Jezus gaat niet akkoord met Johannes. Ook iemand die niet tot de gemeenschap van Jezus behoort, kan in Jezus' naam goede dingen doen, zoals mensen bevrijden van boze geesten. Jezus gedraagt zich zeer tolerant en open: wanneer een buitenstaander zich op de naam van Jezus beroept, zal hij niet gemakkelijk tegen Hem ingaan: wie niet tegen ons is, is voor ons!

Dat betekent voor ons christenen dat we moeten beseffen dat er ook buiten de Kerk christelijk denken en handelen is. De Kerk heeft zich vroeger wel eens bezondigt aan onverdraagzaamheid: er kon buiten haar grenzen niets goeds gebeuren; met christenen die buiten de rooms-katholieke kerk leefden mochten katholieken geen contact hebben. Gelukkig is deze mentaliteit sinds enige decennia veranderd. Tijdens het Tweede Vaticaans Concilie heeft de Kerk erkend dat er ook buiten haar grenzen goede dingen gebeuren, dat de Geest ook werkt buiten de grenzen van de Kerk. De solidariteit die bijvoorbeeld ontstaat om migranten te helpen, of het nu katholieken zijn of niet die het doen, mogen we zien als geïnspireerd door Gods Geest. Wat ze voor die noodlijdende vluchtelingen doen, doen ze eigenlijk voor Jezus. Er gebeurt zoveel goeds ook buiten de Kerk: we mogen dat dankbaar erkennen; de Geest waait immers waar Hij wil, en God is de Vader van alle mensen. Kortom: Jezus leert ons open te staan voor al het goede dat gebeurt, ook buiten onze kerkgemeenschap, en ons niet op te sluiten in eigen gelijk of in de eigen groep. Aanvaardbaar is al het goede dat gebeurt, waar en door wie dan ook, zelfs al is het maar een beker water te drinken geven aan wie dorst heeft! Wie dat doet, hem of haar zal een loon van godswege zeker niet ontgaan, zegt Jezus!

Maar Jezus spreekt ook over dingen die niet aanvaardbaar zijn. Wat noemt Hij onaanvaardbaar? Wel, Jezus zegt dat “een van deze kleinen die geloven aanleiding tot zonde geven” onaanvaardbaar is. Wat bedoelt Hij daarmee? Met “een van deze kleinen” bedoelt hij de mensen in de gemeenschap die geestelijk of moreel nog onvolwassen of onevenwichtig zijn. Wie van buitenaf of van binnen de gemeenschap deze “kleinen” in bekoring brengt om iets zondigs te doen, hoort niet thuis in de gemeenschap. Wie vanuit zijn geestelijke “superioriteit” hen die een eenvoudig geloof bezitten tot zonde of afvalligheid tracht te brengen, die is “des duivels” en verdient ongenadige uitroeiing. Denken we maar aan priesters, die vanuit hun geestelijke superioriteit, jonge mensen over wie ze gezag hadden, geprobeerd hebben hen aan te sporen tot

seksuele intimiteiten. Dit misbruik is totaal onaanvaardbaar. En het is goed dat de Kerk nu een politiek van nul-tolerantie tegenover zulk gedrag huldigt.

Maar de mens kan niet alleen anderen, maar ook zichzelf in bekoring brengen: in hand en voet en oog zit soms een boze begeerlijkheid. Het komt erop aan even ongenadig tegenover zichzelf te zijn, als men het moet zijn tegenover de bekoorder van anderen. Wat bekoort, moet uitgeroeid worden, niet in letterlijke zin, maar in figuurlijke zin. Jezus vraagt niet dat je letterlijk je hand of je voet afhakt, of je oog uitrukt. Hij vraagt de aanleiding tot zonde te vermijden, door met je hand niet aan te raken wat je niet mag aanraken, door met je voet niet te gaan naar plekken waar een christen niet thuishoort, en door je blik zuiver te houden van alles wat de mens bezoedelt.

De beide lezingen, uit het boek Numeri en uit de brief van Jakobus, kunnen als verklaringen van het eerste en het tweede deel van het evangelie begrepen worden.

Volgens het boek Numeri riep Mozes zeventig oudsten van het volk uit het kamp bijeen en stelde hen rond de tent der samenkomst op (Num. 11,24). Over hen kwam de geest en zij deelden in de geest die op Mozes rustte. Maar twee mannen uit die zeventig bijeen geroepenen waren in het kamp gebleven en niet naar de tent gegaan. En toch gingen ook zij aan het profeteren. Een jonge dienaar van Mozes maakte bezwaar tegen het profeteren van Eldad en Medad en ging het aan Mozes overbrieven, en Jozua spoort Mozes aan om hun dat te verbieden. Maar Mozes geeft hun een heel ruimdenkend antwoord. Hij perkt niet in, maar verruimt: "Ik zou willen dat heel het volk van de Heer profeteerde en dat de Heer zijn geest op hen legde!", zegt hij (Num. 12, 29). Mozes wenst geen klein elitegroepje. Hij wenst dat Gods geest over heel het volk zou neerdalen en dat allen de gave van profetie zouden bezitten. Dat laatste gebeurde trouwens op het Pinksterfeest! De Geest waait waar Hij wil. De priesters hebben niet het monopolie van de Geest. Ook gewone gelovigen worden door de geest gedreven en kunnen bijdragen tot de opbouw van de Kerk.

De tweede lezing onthult datgene wat onaanvaardbaar is in het christendom: een rijkdom, die zich vetmest aan het loon dat men de arbeiders ontzegt, en die zich wentelt in zwelgprijzen en in overdaad. Dit soort rijken leeft gedachteloos en gevoelloos. Gevoelloos voor de ellende van anderen en niet erop bedacht dat ze ooit eens zullen staan voor Gods rechterstoel. God is immers een God die opkomt voor "armen en weduwen" en die niet duldt dat zij door de machtigen en de rijken van hun rechten beroofd worden.

Broeders en zusters, de lezingen van vandaag leren ons dat er in onze gemeenschap zaken gebeuren die aanvaardbaar zijn, en dat er zaken zijn die volstrekt onaanvaardbaar zijn.

Aanvaardbaar is al het goede dat er gebeurt, binnen en buiten de Kerk, omdat Gods Geest overal werkzaam is, en we mogen dit dankbaar aanvaarden en steunen. We mogen open staan voor wat niet direct tot onze overtuiging en ons geloof behoort, zoeken naar het goede in elke mens en in elke boodschap, met nieuwe ogen leren kijken naar wat vreemd en ongewoon is.

Onaanvaardbaar is de ergernis die we veroorzaken bij anderen en bij onszelf, door zwakke broeders en zusters in bekoring te brengen, of door onverschillig te zijn voor armen en hulpbehoevenden.

Laten we, met Gods hulp, openstaan voor alles wat aanvaardbaar is, en ons verzetten tegen alles wat onaanvaardbaar is. Amen.

Adelbert Denaux, pr.